

## บันทึกการจัดเวที KM สัญจร ครั้งที่ ๑/๒๕๕๔

วันที่ ๑๙ มกราคม ๒๕๕๔ เวลา ๑๓.๐๐ น.

### ณ ห้องประชุมสำนักพัฒนาคุณภาพสินค้าเกษตร กรมส่งเสริมการเกษตร

.....

ผู้อำนวยการกองวิจัยและพัฒนางานส่งเสริมการเกษตร (นางสุกัญญา อธิปอนันต์) ประธานคณะกรรมการบริหารองค์ความรู้ ได้เล่าถึงความเป็นมาของการจัดเวที KM สัญจร ครั้งที่ ๑/๒๕๕๔ ก็เพื่อชี้แจงทำความเข้าใจและแลกเปลี่ยน “การจัดทำแผนการจัดการความรู้ (KM Action Plan) ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๕๔” ระหว่าง KM Team ของกอง/สำนัก โดยมีผู้เข้าร่วมเวที ประมาณ ๓๐ คน

**การเริ่มเวที KM สัญจร** ได้เริ่มจากแนะนำตัวหน่วยงานของผู้เข้าร่วมเวที หลังจากนั้น นายบุญรัตน์ สุขมาก (ประธานคณะทำงานย่อย KS) ได้ให้ข้อมูลโดยทบทวนเนื้อหา คือ ๑) เป้าหมายการใช้ KM ในการดำเนินงานของปี ๒๕๕๔ ๒) การจัดทำแผนและบันทึกข้อมูลใน KM Online โดยชี้แจงภาพรวมของการใช้ประโยชน์จากโปรแกรมฐานข้อมูล ๓) การประเมินและสรุปผลงาน KM ในภาพรวมของทั้งปี ๒๕๕๔ ๔) การจัดเวที KM สัญจร เพื่อช่วยเหลือสนับสนุนหน่วยงานย่อย ซึ่งผู้แทนหน่วยงานย่อยสามารถให้ข้อมูลที่เป็นประเด็นความต้องการสนับสนุนเพิ่มเติมได้

หลังจากนั้นได้ให้ข้อมูลที่เกิดขึ้นจากการรวบรวมประมวลผลเกี่ยวกับการจัดทำแผน KM ของหน่วยงานย่อยที่ผ่านมาเป็นอย่างไรบ้าง เช่น จุดอ่อนที่พบ (กิจกรรมตัวชี้วัด กลุ่มเป้าหมาย อื่น ๆ) โดยเน้นย้ำถึงกระบวนการและกิจกรรมที่ควรดำเนินการจัดการความรู้ที่เกิดขึ้นภายในกอง/สำนัก ได้แก่ การเตรียมการปรับเปลี่ยนพฤติกรรม การสื่อสาร การจัดเวทีเรียนรู้ การประเมินผล (เพื่อทบทวนปรับปรุง) และการยกย่องชมเชยให้รางวัล (การบันทึก/เขียน/อื่น ๆ ) เป็นต้น

ประธานคณะกรรมการบริหารองค์ความรู้ได้เพิ่มเติมข้อมูลเกี่ยวกับการชักจูงให้หน่วยงานย่อยจัดเตรียม/เก็บหลักฐาน เพื่อเข้ารับการพิจารณาคัดเลือกหน่วยงาน KM ดีเด่น ประจำปี ๒๕๕๔ โดยเข้ารับมอบรางวัลจาก ออส. ในเวทีของกรมส่งเสริมการเกษตร และชี้แนะให้ผู้เข้าร่วมเวทีได้ใช้ KM เพื่อพัฒนาบุคลากร ทั้งนี้ได้เปิดเวทีให้กับผู้แทน KM Team ของกอง/สำนัก ได้นำเสนอข้อมูลของตนเองโดยใช้เทคนิคการกระตุ้นจากการใช้คำถามในเชิงสัมภาษณ์ คือ

- **กองการเจ้าหน้าที่** ได้เล่าว่า การจัดทำแผน KM ของปี ๒๕๕๔ ได้พัฒนาต่อเนื่องจากปี ๒๕๕๓ และมีประเด็นเพิ่มเติมคือ เรื่องการพัฒนาสมรรถนะของข้าราชการโดยดำเนินการในลักษณะของการนำร่อง (เขต ๖) ส่วนวิธีการดำเนินงานได้ใช้ความสมัครใจและสมัครเข้าร่วมกิจกรรม

- **สำนักงานเลขาธิการกรม** ได้เล่าว่า การจัดทำแผน KM มี ๒ แผน โดยแผนที่ ๑ และ ๒ เกิดขึ้นจากความต้องการแก้ไขข้อผิดพลาดในการเขียนหนังสือราชการของเจ้าหน้าที่ทั้งภายในและภายนอกสำนักงานเลขาธิการกรม

- **สำนักส่งเสริมและจัดการสินค้าเกษตร** ได้เล่าว่า ได้มีการประชุม KM Team ๒ ครั้ง โดยแผน KM ที่จัดทำ ๒ แผน มาจากประเด็นปัญหาที่ต้องการแก้ไขภายในหน่วยงาน และความต้องการสนับสนุนการปฏิบัติงานให้กับเจ้าหน้าที่ทั้งภายในและภายนอกสำนักส่งเสริมและจัดการสินค้าเกษตร เช่น วิชาการเพื่อนำไปใช้ตอบคำถามให้กับเกษตรกร เป็นต้น

- **สำนักส่งเสริมและพัฒนาคุณภาพสินค้าเกษตร** ได้เล่าว่า ในปี ๒๕๕๔ ได้กำหนดประเด็นเพื่อถอดองค์ความรู้จากผู้เชี่ยวชาญที่จะเกษียณมาจัดเก็บไว้ในคลังความรู้ ได้มาบรรยายแลกเปลี่ยน

(เรื่องศัตรูพืช) ตลอดจนมีการต่อยอดการดำเนินงาน Food Safety ซึ่งเป็นแผน KM ของกรมในปี ๒๕๕๔ โดยมุ่งเน้นการส่งเสริมความรู้ให้กับเกษตรกรและเจ้าหน้าที่ เช่น การเขียน/บันทึก การเตรียมความพร้อมของเจ้าหน้าที่ เป็นต้น

- **สำนักงานเลขาธิการคณะกรรมการส่งเสริมวิสาหกิจชุมชน** ได้เล่าว่า มีการประชุม KM Team ๓ ครั้ง โดยมุ่งเน้นให้ทุกคนได้แลกเปลี่ยนเรียนรู้งานภายในสำนักงานเลขาธิการคณะกรรมการส่งเสริมวิสาหกิจชุมชน มีการมอบหมายงานให้กับเจ้าหน้าที่ได้รับผิดชอบจังหวัด ตลอดจนมีการจัดทำแผน KM เพื่อพัฒนางานวิสาหกิจชุมชน ซึ่งเป็นแผน KM ของกรมในปี ๒๕๕๔ ด้วย

- **กลุ่มพัฒนาระบบบริหาร** ได้เล่าว่า การจัดทำแผน KM ของกลุ่มพัฒนาระบบบริหาร ได้ดำเนินการเสร็จแล้วทั้ง ๒ แผน โดยมุ่งเน้นการเสริมหนุนความรู้ ความเข้าใจให้กับบุคลากรของกอง/สำนักเป็นหลัก

- **กองแผนงาน** ได้เล่าว่า การจัดทำแผน KM ได้มาจากความคิดเห็นของเจ้าหน้าที่ทุกคนในกองแผนงาน และมี ผอ.กผง. ได้ให้คำแนะนำ ซึ่งแผน KM ๒ แผน มาจากความต้องการแก้ไขปัญหาและความต้องการของลูกค้ำเป็นหลัก เช่น การเขียนโครงการ เป็นต้น

- **กองคลัง** ได้เล่าว่า งานที่ทำจะเป็นภารกิจสนับสนุนของยุทธศาสตร์ที่ ๖ โดยเน้นการเพิ่มความรู้ด้านทักษะให้กับเจ้าหน้าที่อันเป็นการต่อยอดงาน KM ที่ทำในปี ๒๕๕๓ เช่น การยืมเงิน เป็นต้น

- **สถานีวิทยุกระจายเสียงเพื่อการเกษตร** ได้เล่าว่า เป็นหน่วยงานสนับสนุนและกำลังดำเนินการเพื่อจัดทำแผน KM ๒ แผน

- **กองส่งเสริมวิศวกรรมเกษตร** ได้เล่าว่า การจัดทำแผน KM ได้ใช้วิธีการประชุมหัวหน้าส่วนภายในหน่วยงาน โดยมีการทบทวนการดำเนินงานของแผน KM ในปี ๒๕๕๓ และนำมาดำเนินการต่อเนื่องเป็นแผนปี ๒๕๕๔

- **สำนักพัฒนาการถ่ายทอดเทคโนโลยี** ได้เล่าว่า มีการทบทวนและแต่งตั้งคณะทำงานทบทวนองค์ความรู้ที่จำเป็นในการทำงานโดยมุ่งเน้นเพื่อการถ่ายทอดความรู้โดยใช้ตัวอักษรเป็นหลัก เช่น แผ่นพับ เป็นต้น

- **กองวิจัยและพัฒนาส่งเสริมการเกษตร** ได้เล่าว่า การดำเนินงานได้แบ่งเป็น ๓ ทีมย่อย และแต่ละทีมกำหนดประเด็นและจัดทำแผน KM ๓ แผน หลังจากนั้นได้นำแผนดังกล่าวมานำเสนอในเวที Morning talk ปรับปรุงแก้ไขและจัดทำแผน KM ฉบับสมบูรณ์ และจัดส่งให้กรม

- **กองพัฒนาการเกษตรพื้นที่เฉพาะ** ได้เล่าว่า มีการปรับปรุงคณะทำงาน มีการทบทวนงาน/กิจกรรมและแผนยุทธศาสตร์ของกรม/กอง หลังจากนั้นจึงกำหนดเป็นประเด็นเพื่อจัดการความรู้ โดยปี ๒๕๕๔ คณะทำงานฯ ได้จัดทำคู่มือ KM เพื่อใช้สื่อสารกับเจ้าหน้าที่ มีการทำ AAR กับเจ้าหน้าที่ภายในกองเกี่ยวกับความคาดหวังที่มีต่อ KM ซึ่งสรุปได้ว่า ความคาดหวังที่เกิดขึ้นคือ กระบวนการ KM การเขียนองค์ความรู้เพื่อใช้ทำงาน และอื่น ๆ ตลอดจนมีการประเมินผลที่เจ้าหน้าที่ได้รับจาก KM ใน ๒-๓ เดือนที่ผ่านมา ได้มีการใช้ KM เพื่อกำหนดกระบวนการของ กพฉ. โดยเฉพาะ “ประเด็นความเสี่ยง” ที่เกิดขึ้นก็คือ การพัฒนาความรู้ให้กับเจ้าหน้าที่ไม่ต่อเนื่อง เป็นต้น มีการเผยแพร่ความรู้ที่เกิดขึ้นจากการจัดการความรู้ซึ่งสิ่งดังกล่าวได้นำมาสู่การจัดทำเป็นแผน KM ในปี ๒๕๕๔

**ประธานคณะทำงานย่อย KS** ได้เพิ่มเติมเสริมข้อมูลเกี่ยวกับการจัดทำแผน KM โดยภาพรวมจะมี ๔ ขั้นตอนหลัก คือ ๑) วิเคราะห์งาน/ภารกิจ ๒) ค้นหา/กำหนดองค์ความรู้และวิธีการเรียนรู้ ๓) ดำเนินการปฏิบัติตามกิจกรรมที่กำหนดไว้ในแผน และ ๔) สรุป/จัดเก็บผลงานและความรู้ไว้ในคลังความรู้ หลังจากนั้นได้ชมเชยวิธีการทำงาน (แผน KM) ของ กพฉ. ที่มีการคิดค้นสิ่งใหม่ ๆ เข้ามาพัฒนาและใช้เครื่องมือ KM ให้เกิดประโยชน์ตามความต้องการของหน่วยงานได้ **ทั้งนี้ ประธานคณะทำงานการบริหาร**

องค์ความรู้ได้สรุปโดยเน้นถึงการใช้ KM เพื่อพัฒนางานของหน่วยงานตนเองใช้ KM เพื่อเสริมหนุนมิใช่เป็นภาระ มีการปรับเปลี่ยนพัฒนากระบวนการใช้ KM ภายในหน่วยงานของตนเองตามความต้องการ เป็นต้น การจัดเวที KM สัญจรที่เกิดขึ้นก็เพื่อสนับสนุนหน่วยงานย่อย เป็นเวทีแลกเปลี่ยนการดำเนินงานระหว่าง KM Team เกี่ยวกับการจัดการความรู้ โดยการดำเนินงานของคณะกรรมการบริหารองค์ความรู้ได้จัดแบ่งเป็น ๔ ทีมย่อย คือ ทีม KV ทีม KS ทีม KA และทีมประชาสัมพันธ์/เผยแพร่ เพื่อจะได้ปฏิบัติงานได้ทั่วถึงและครอบคลุม ส่วนการจัดเวที KM สัญจร จะเป็นความรับผิดชอบของ ทีม KS มี คุณบุญรัตน์ สุขมาก เป็นประธานคณะทำงานย่อยดังกล่าว

**คุณศิริวรรณ หวังดี** ผู้ช่วยเลขานุการ ได้เล่าข้อมูลที่เกี่ยวข้องกับการนำ KM ไปเป็นตัวชี้วัดผู้บริหารระดับกอง/สำนัก/เขต ในปี ๒๕๕๔ ซึ่งเป็นโอกาสในการใช้ประโยชน์และขับเคลื่อน KM อันเป็นผลมาจากข้อเสนอแนะ/ปัญหาอุปสรรค และปัจจัยสนับสนุนที่หน่วยงานย่อยได้ระบุไว้ในรายงานผล KM ในรอบ ๖ เดือน ๙ เดือน ๑๒ เดือน และรายงานสรุปผล KM ในปี ๒๕๕๓ ทั้งนี้ เกณฑ์การตรวจประเมินได้มีการทดลองใช้ในปี ๒๕๕๓ และนำมาปรับปรุงพัฒนาเพื่อใช้ในปี ๒๕๕๔ การดำเนินงานดังกล่าวมีคณะกรรมการตรวจประเมินฯ เป็นผู้ทำหน้าที่ในการตรวจผลงาน KM ให้กับหน่วยงานย่อย **ส่วนการจัดทำแผน KM** ของหน่วยงานย่อยที่ผ่านมา นั้น สรุปได้ว่า มีการพัฒนาและปรับเปลี่ยนดีขึ้นจากปี ๒๕๕๓ ประมาณ ๗๐-๘๐% ซึ่งก็ต้องขอชมเชย ตัวอย่างหน่วยงานที่จัดทำแผน คือ กองแผนงาน กองการเจ้าหน้าที่ สำนักพัฒนาคุณภาพสินค้าเกษตร เป็นต้น นอกจากนี้การจัดทำแผน KM ของจังหวัดที่จัดทำแผนมากที่สุดคือ ๔-๕ แผน เช่น จังหวัดประจวบคีรีขันธ์ เป็นต้น โดยจังหวัดแต่ละจังหวัดได้จัดทำแผนอย่างน้อย ๓ แผน หลักตามประเด็นยุทธศาสตร์ของกรม ส่วนกอง/สำนัก/เขต จัดทำแผน KM ๒ แผน ดังนั้น การทำหน้าที่และบทบาทของ KM Team ที่ขอแลกเปลี่ยนก็คือ การฟัง ถ้า KM Team ฟังมากก็จะได้รู้ข้อมูลจากเจ้าหน้าที่ภายในหน่วยงานตนเองเพิ่มมากขึ้น การใช้ KM ก็จะสามารถรับกับความต้องการและการแก้ไขปัญหาได้มากขึ้น และความร่วมมือภายในหน่วยงานก็จะมีเพิ่มขึ้น

การนำ KM มาเป็นตัวชี้วัดผลงานของผู้บริหารหน่วยงานจึงเป็นโอกาสให้กับ KM Team เพื่อขับเคลื่อนการเรียนรู้/พัฒนาบุคลากร โดยใช้วิธีการจัดการความรู้ และไม่ต้องกังวลกับคะแนนที่เกิดขึ้น ถ้า KM Team มีการเตรียมการและจัดเก็บหลักฐาน โดยเฉพาะหน่วยงานที่ได้ดำเนินงานของปี ๒๕๕๓ อยู่ในระดับ ๗๐% ขึ้นไป ก็คาดว่าคุณภาพงานที่เกิดขึ้นสอดคล้องกับเกณฑ์ที่ได้จัดทำขึ้นเพื่อใช้ในปี ๒๕๕๔ และขอความร่วมมือให้ KM Team เขียน/บันทึกผลงานและประสบการณ์ของตนเองที่ภาคภูมิใจหรือปฏิบัติแล้วได้ผล นำมาเผยแพร่ได้ใน KM News Letter ซึ่งเป็นสิ่งพิมพ์ที่ออกในทุกสิ้นเดือน ถ้าท่านใดสนใจก็ส่งข้อมูลได้ภายในวันที่ ๑๐ ของทุก ๆ เดือน ทั้งนี้ได้เผยแพร่ผ่าน SSNET E-mail และ Website KM นอกจากนี้ผลงานเขียนดังกล่าวสามารถเผยแพร่ผ่านสื่อและช่องทางอื่น ๆ ได้อีกมากมาย

หลังจากนั้น ประธานทีม KS ได้รวบรวมประเด็นข้อมูลความต้องการของผู้แทนหน่วยงานย่อยที่เข้าร่วมเวทีเพื่อใช้ในการจัดเวที KM สัญจรในปี ๒๕๕๔ โดยใช้วิธีการสอบถาม (เชิงสนทนากลุ่ม) กับผู้ร่วมเวที KM สัญจร ครั้งที่ ๑/๒๕๕๔ สรุปได้ว่า ประเด็นที่ต้องการสนับสนุน ได้แก่ การเขียน การจัดการกระบวนการเรียนรู้ ภาพรวมของการดำเนินงานของกรม อื่น ๆ ทั้งนี้การจัดเวที KM สัญจร ครั้งที่ ๒/๒๕๕๔ จะเป็นประเด็นในเรื่องการเขียน และ ปิดเวที KM สัญจร ครั้งที่ ๑/๒๕๕๔ เวลา ๑๕.๓๐ น.

**นางศิริวรรณ หวังดี**

นักวิชาการส่งเสริมการเกษตรชำนาญการ  
กองวิจัยและพัฒนาส่งเสริมการเกษตร

๑๙ มกราคม ๒๕๕๔

ประมวลภาพบรรยากาศ  
เวที KM สัจจร ครั้งที่ ๑/๒๕๕๔  
เมื่อวันที่ ๑๙ มกราคม ๒๕๕๔ ณ ห้องประชุมสำนักพัฒนาคุณภาพสินค้าเกษตร  
\*\*\*\*\*



นางสุกัญญา อธิปอนันต์  
ผู้อำนวยการกองวิจัยและพัฒนางานส่งเสริมการเกษตร เป็นประธาน



